

Posudek diplomové práce

Autor posudku: Jiří Koubek

Název práce: Mezi demokracií a autoritářstvím. Typologie hybridních režimů s důrazem na koncept kompetitivního autoritářství

Autor práce: Štěpán Drahoukoupil

vedoucí práce: PhDr. Radek Buben

Hned na úvod je třeba předeslat, že posuzovaný text je teoretickou prací zcela ojedinělé a mimořádné kvality. Autor prokazuje vynikající porozumění velmi širokému záběru relevantní (tzn. samozřejmě zahraniční, konkrétně anglojazyčné) literatury, a to zdaleka nejen na dané, jím zvolené téma.

Také výstavba práce je prakticky bezchybná. Autor se nejprve vyrovná s metodologickými otázkami, čímž předejde nedorozuměním, která by mohla pramenit např. ze směřování klasických a radiálních kategorií, případně dichotomického a graduálního přístupu. Dále pak velmi důkladně představí „sousední“ koncepty, demokracii a autoritářství v jejich různých pojetích – a používá k tomu patřičně inteligentní třídění. Teprve v následujícím kroku uvádí na scénu hybridní režimy a provádí velmi systematický a chronologicky vystavěný přehled postupně vznikajících (či spontánně bujících?) konceptů na tomto poli. Tuto početnou množinu se poté – s využitím existujících klasifikací - snaží čtenáři nějak uspořádat. Až v dalším sledu přechází ke kompetitivnímu autoritářství, jakožto patrně nejzdařilejšímu a badatelsky nejúspěšnějšímu způsobu uchopení hybridních režimů. Představuje jeho znaky a – co je obzvlášť důležité, a co tento Levitského a Wayův koncept odlišuje od některých spíše reziduálně pojímaných uchopení hybridních režimů – ukazuje jeho distinktivní logiku. Na příkladě dvou konkrétních zemí, Peru a Ukrajiny, ho pak čtenáři názorněji přibližuje. „Třešničkou na dortu“ – dle úhlu pohledu trochu sladkou, trochu kyselou - je pak závěrečná reflexe české literatury na toto téma.

Autor práce si klade za cíl opodstatnit používání pojmů hybridních režimů a kompetitivního autoritářství při studiu dnešních režimů, což se mu daří znamenitě. Text je ukázkou toho, jak i „pouhé“ vypracování vynikajícího přehledu, pokrývajícího, jak znovu připomínám, vedle již tak velmi širokého zvoleného tématu sekundárně i gigantické oblasti autoritářství a demokracie, může být samo o sobě počinem se značnou přidanou hodnotou. Podmínkou je pochopitelně skutečné mentální vstřebání (nikoli pouhé prolétnutí či zaregistrování) velkého množství relevantní literatury, schopnost její syntézy, kapacita diskuse s ní a umění vlastní kritické reflexe. Všechny tyto předpoklady, o nichž bychom v podobných posudcích mnohem raději psali jako o samozřejmosti (případně o nich nepsali vůbec), text splňuje.

Vzhledem k vysoké kvalitě by si Drahoukoupilova práce zasloužila být publikována v odpovídajícím periodiku. Mohla by tak představovat první krůček v zaplňování jednoho z mnoha bílých míst na domácí mapě - suplovat neznalost/ nepochopení problematiky hybridních režimů v českém prostředí.

Pro tento účel by ovšem bylo třeba provést pečlivou revizi textu a vypořádat se s jediným výraznějším nedostatkem, který autor tohoto posudku na mnoha stranách identifikoval: různými nepozornostmi a neobratnostmi jazykově-formulačními, ale i formálními (např. hned první poznámka pod čarou by měla citovat přímo konkrétní stranu z Muncka). Mé upozornění na místy se vyskytující jazykovou kostrbatost však není míněno jako vážná výhrada – jednak

vzhledem k nadprůměrnému rozsahu, ale zejména vzhledem k tomu, jak z textu přímo číší, že autor se při zpracovávání tématu prakticky výhradně pohybuje v úplně jiném jazykovém prostředí, než je jazyk předkládané diplomové práce. Jen čistě na okraj: tohoto dobrého zvyku se mohl podržet i při nakládání se Sartoriho *Parties and Party Systems*, jehož české vydání by si snad raději zasloužilo samostatný posudek o úplně jiném vyznění.

Snad jen ještě jedna drobná výtka formálního rázu. Název práce by snad mohl o něco lépe odpovídat obsahu a hlavnímu cíli textu. Po jeho důkladném prostudování není - dle mého mínění - akcent položen na *typologii* hybridních režimů, ale spíše komprehensivní přehled konceptů na tomto poli. Typologii se věnuje prakticky pouze shrnující pasáž na str. 62-68. Vlastní jádro práce pak spočívá spíše v konceptu kompetitivního autoritářství, což již název reflektuje, a v jeho teoretické obhajobě (přesněji řečeno v opodstatnění kategorií hybridních režimů obecně). Také tento moment obhajoby mohl být v názvu práce zohledněn - ostatně i z pragmatických důvodů.

Podotýkám ale opět, že některé z mých „výtek“ se pohybují již na takovém stupni subtilnosti, že u 90 % procent diplomových prací by - pro jiné nedostatky - zůstávaly hluboko pod rozlišovací schopností. Závěrem si nezbyvá než přát jen více takových prací, které by - krom přínosu v podobě své mimořádné obsahové hodnoty - trénovaly i tento typ pozornosti posuzovatele. Práci s radostí **doporučuji k obhajobě s hodnocením výborně.**

V Praze, 15.9.2011